

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נופות**

391

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא" כי לא ינקה ה' "

צפית לישועה

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

נכדים ולנכדים אין סבא. והאב שמחנך כך את בניו, הרי הוא; **'גונב נפשות'**, כי גונבים אותו ממשפחתו.

רואים אנו ממצוה זו ומסמיכות זו, כמה קדושים הם חיי המשפחה והנוגע בקדשים אלו, הרי הוא מתחייב בנפשו. מה עוד, שהקשר בין האב והסב לצאצאים, הוא יסוד התורה והאמונה.

וכמו שאמרנו; **'המלמד את בנו תורה, מעלה עליו הכתוב; כאילו למדו, לו ולבנו ולבן בנו עד סוף כל הדורות. וכל המלמד את בן בנו תורה, מעלה עליו הכתוב; כאילו קבלה מהר סיני'** (קדושין' ל א).

עוד דרשו ב'תנא דבי אליהו' שם; **'למה נסמך "לא תנאף", למצות; "פפד את אביך ואת אמך"? ללמד; שאם אשתו אינה מכבדת את הורי בעלה, מעלה עליו הכתוב; כאילו הוא נואף.'** והסבר הדברים הוא; שאין האשה מקילה בכבוד חמיה וחמותה, אלא כשהיא חשה, שאהבת בעלה את הוריו, תגרע מאהבתו אותה. והיא פועלת, לנתק את בעלה מהוריו, כדי לזכות בו לבדה. אימתי יתכן חשש זה, כאשר האהבה בין בני הזוג, היא אהבה גשמית שאינה יודעת כל גבול. וממצב של; **'ענה כפנת אהבה'** (ש"ה' ש' ח ו) היא מגיעה למצב של; **'קשה כשואל קנאה'**. והיא יוצרת סתירה לאהבתו את

המשך בעמ' 2 <<<

דברי התורה, באים אלינו מפי משה בלבד, אף על פי שנבואתו התאמתה באותות ובמופתים, יתכן שיקום; **"נביא או חלם חלום"** (דברים' יג ב) ויכניס ספק בלב האנשים. אבל, הואיל והתורה הגיעה מפי הגבורה לאזנינו ועיינינו הרואות, לא יוכל להיות כל ספק בדבר.

וכשננחיל זאת לבנינו, ידעו שהדבר היה אמת ודאית, כאילו ראוהו בעיניהם. כי לא נעיד שקר לבנינו. ולא ננחילם דבר הבל והם לא יסתפקו כלל בעדותנו. ואם כן, הרי שרצף הדורות ומסורתם, הוא היסוד לאמונה הודאית. והתנאי לקבלת דברי האבות, הוא; כיבודם והערכתם ויש בדברה זו, משום לימוד ליראה, ששייכת לחלק ש'בין אדם למקום'.

וב'תנא דבי אליהו' דורש סמוכין; **'למה נסמך "לא תגנב" (שמות' כ יב) ו'ב'גונב נפשות' הכתוב מדבר' (סנהדרין' פו א) לדבר "פפד"; ללמד; שאם יש לו לאדם אב ואם בתוך ביתו ובניו אינם מכבדים את אבותיו, מעלה עליו הכתוב, כאילו הוא 'גונב נפשות' כל ימיו (הובא בספר 'חרדים' ד). ביאור הדברים; שענין כבוד הורים, הוא הקשר הנפשי שנטע הקב"ה, בין האבות לבנים. "עשקת זקנים פני פנים ותפארת פנים אבותם" (משלי' יז). ואם הנכד, אינו מכבד את הסבא, הרי אין לסבא**

הרמב"ן פירש שם; שאת שתי הדברות הראשונות, הבינו כל ישראל, כמו משה רבנו. והכונה בזה; שיהיו כולם נביאים, באמונת ה' ובאיסור עבודה זרה, לפי שהם העיקר לכל התורה והמצוות. ובדברות האחרות, שמעו את הדיבור ולא הבינוהו. והיה משה, צריך לתרגם להם כל דבור ודבור כמ"ש: **"מלשה דדבר נהאלקים יעננו בקול"** (שמות' יט יט). ולכאורה יפלא; מה יש לפרש ב"לא תרצח" (שמות' כ יב) וכדומה, שהן מצוות שכליות שגם בן נח מצווה בהן? (סנהדרין' נא).

מצות 'כיבוד אב' שנמנתה ב'עשרת הדברות', אף היא מצוה שכלית. והגמרא מעלה על נס, את כבוד ההורים של נכרי אחד באשקלון ודמא בן נתינה' שמו. ואמרו שם; **'כיון שאמר: "פפד את אביך ואת אמך" (שמות' כ יא) חזרו והודו למאמרות הראשונות'** (קדושין' לא). ויש להתבונן; מדוע נקבעה ב'עשרת הדברות'? שהרי לכאורה, זוהי מצוה ש'בין אדם לחברו'. ומדוע נקבעה, בין חמשת הדברות ש'בין אדם לקונו'?

אלא, שיש לנו לדעת, שעל 'כבוד ההורים' בנוי יסוד האמונה כולו. כי בזכירת מעמד הר סיני וקבלת התורה, נצטוונו: **"נהודעתם לקבד ולבני פניך. יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך פהרב"** (דברים' ד) ופירש הרמב"ן; שאם היו

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

הוריו. אם אמנם, כזו היא אהבת בני הזוג, הריהי שומטת את בסיס 'קדושת החיים' שלהם והוא בכלל; **"נאף אִשָּׁה חֶסֶר לֵב"** (משלי ו).

קדושת ישראל בחיי הנשואין; בנויה על הרגשת השלמות המשותפת. **שכך יצר הקב"ה בעולמו; שהאדם לבדו, הוא; 'פּלַג גּוֹפֵא' ('זוה"ק' ז). ונאמר: "לא טוב הָיוּת הָאָדָם לְבַדוֹ" ('בראשית' ב יח).** ושני בני הזוג, מתאחדים להיות צלם אלקים כאדם וחוה. ומשלימים זה את זה ברגשי כבוד ואחווה. ובשלמות זו שברא הש"ת בעולמו, נטע רגשי כבוד מהבנים להוריהם, כפי שנטע רגשי אהבה מההורים לבניהם.

כשהאדם מגיע לשלמות ואחדות ביחד עם אשתו, הריהו מעורר אצלה יחד, אהבה להוריו שתראה בהם את החיבה של 'כבוד' ו'מורא' ולא אהבה גשמית, השוללת מן ההורים את מקומם וכבודם. וכל המשפחה חיה בשלמות ואהבה, בשלום ורעות. הנה מקצת מן המקצת, ממה שיש להתבונן וממה שניתן לגלות בעומק ומשמעות ה'דברות' כפי השגתנו, ללמוד מהן אורחות חיים ולהגיע לתכליתן. ('לקט שיחות מוסר').

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים" ('שמות' כ ב)

כתב הסמ"ק; **'בביאור מצות עשה של; 'אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" לידע; שאותו שברא שמים וארץ, הוא לבדו מושל מעלה ומטה. ובה תלוי, מה שאמרו חכמים; 'בשעה שמכניסין אדם לדין, אומרים לו: 'צפית לישועה'?' ('שבת' לא) והיכן כתיב מצוה זו? אלא, שמע מינה, בזה תלוי, שכשם שאני רוצה שתאמין בי שאני הוצאתי אתכם, כך אני רוצה שתאמין בי, ש'אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ'" ('שמות' ו ז) ואני עתיד לקבץ אתכם ולהושיעכם וכן יושיענו ברחמי שנית' (א).**

מבואר בדבריו; שהאמונה בגאולה העתידה, היא חלק מהאמונה ב; **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ"**. וזה מכלל עשרת הדברות. והנה, כאשר נבדוק את עצמנו נראה; שרחוקים אנו מאד מן האמונה בגאולה העתידה. ואם בעניני אמונה בהש"ת, שברא שמים וארץ ומנהיג את הבריאה, לפחות אנו מדברים בזה ואילו באמונה בביאת המשיח ותחיית המתים, איננו מדברים כלל, מתביישים אנו בזה וכאילו זה אצלנו, לאחר יאוש. **ודברי הסמ"ק, צריכים לעורר חרדה בלבנו; שכיון שהוא חלק ממצות; "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ", הרי כל שאינו עוסק בה, רחוק**

מהאמונה האמיתית.

רוב תפילת 'שמונה עשרה' עוסקת בגאולה העתידה. וכאשר אין לנו שייכות לאמונה בזה, נמצא שרחוקים אנו מעיקרי התפילה. וכל תפילתנו אינה אלא מן השפה ולחוץ. **הרב מבריסק זצ"ל, הרבה לדבר אודות זה; שאנו מחויבים, לחכות ולצפות ממש לביאתו. החפץ חיים זצ"ל, היה תובע מאת הכהנים; לעסוק בסדר 'קדשים' שהרי המשיח יבוא במהרה ויבנה בית המקדש ועלינו לדעת את 'סדר העבודה' היאך להקריב קרבנות.**

כאשר נתחזק באמונה ביציאת מצרים ותהא האמונה מבוססת וחזקה, אף האמונה בגאולה תתחזק ותתאמץ. **וכבר הזכרנו, דברי רבנו סעדיה גאון; שביציאת מצרים נאמר: "וְגַם אֵת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי" ('בראשית' טו יד).** וכדי לקיים שתי מילים אלו של **"דָן אֲנִי"** תבע הקב"ה מאת המצרים והענישם לאין שיעור ('מאמר השמיני').

מעתה, כאשר נתבונן בגודל העינויים שעשו אומות העולם לישראל במשך שנות הגלות שרבים הם יותר מעינויי בני ישראל במצרים, בודאי שהש"ת לא יסלח לגוים על זה ויתבע מהם כחוט השערה על כל צרה ועל כל פרט. ולכן, המאמין ביציאת מצרים, על כל המשתמע מזה, יתחזק ויוסיף אומץ בלבו, לאמונה בגאולה.

הסיבות לחסרון האמונה בגאולה הם; משום שכבר היו הרבה, שנתנו לנו רמזים לביאת המשיח ועדין לא בא. ועוד; שאיננו מאמינים, שראויים אנו שבזמננו יבוא מלך המשיח. אבל הצדיקים, רואים פנים אחרות בבריאה; **"מִיָּן ה' רֹמְמָה מִיָּן ה' עֲשָׂה חֵיל" ('תהלים' קיח טז) כל דור אינו הולך לעולמו ללא תכלית. כל דור, נותן לעולם מה שהיה צריך ליתן ומקבל את אשר ראוי לקבל וע"י הכל מתגלגלים הסיבות, עד שנהיה ראויים לזכות לביאת המשיח.**

יתכן, שבשביל בחינה אחת, ממתין הקב"ה דור שלם; 'עשרה דורות מאדם עד נח' ('אבות' ה ב) הוצרך הקב"ה לנח והמתין עשרה דורות. וכן כל זמן הגלות; הכל בגדר נסיון וזיכוך וכל הנשמות צריכים לעבור וכל נשמה, חייבת להתברר ולהזדכך. וכל זמן שנשמה אחת לא נזדככה, לא יתכן שהגאולה תבוא. וזו כונת הפסוק: **"כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי... מִיָּן ה' עֲשָׂה חֵיל" שהכל בירור וזיכוך וזה מקרב את הגאולה.**

לֹא נִאֱמַיִן בִּיסוּד זֶה, מֵאִלּוּ יִפְלוּ כָל הַקּוֹשִׁיּוֹת וְהַתְּמִיּוֹת; מדוע אנו עוברים צרות רבות כל כך ועדין הגואל לא בא? אך כאשר נדע, שהכל דרכים ואמצעים המקדימים לביאתו והם תנאים הכרחיים

שיחייבו את ביאת המשיח שהדבר מחויב שכל הבריאה תזדכך ותתלבן. הנה, ענין המלחמה האחרונה, ביררה וליבנה רבים ועונשים, הם חסדי הש"ת. כמה קדושים, התקדשו עי"ז במיתתם. ולהיפך, רשעים הרשיעו עי"ז. כל זה, תכלית הבריאה שברא הש"ת; שאחדים יזכו לנצח. והרשעים, יגיעו לשערי מות.

מובא במדרש; 'ראתה שפחה על הים, מה שלא ראו ישעיה ויהזקאל' ('מכילתא' 'בשלח'). והדברים נפלאים; לראות גודל הטבת הש"ת לעמו ישראל. הרי לזכות למעט רוח הקדש, חייב אדם כל ימי חייו להתיגע. ומי הוא אשר זוכה לכך? מ"מ, בעת קריעת ים סוף, זכו כל ישראל ואפילו הפחותים שבהם למדרגת הנבואה.

הרי זה ראייה, לגודל טובו ולרוב היכולת של הש"ת; שאין כל מניעה בפניו, בעת שיעלה רצון לפניו להיטיב עם ישראל. והנה הגאולה העתידה מבואר בנביא; 'אֲשַׁפּוּךְ אֵת רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר וְנָבְאוּ בְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם" ('יואל' ג). ולנו קשה להאמין, שיזכו הכל אף הבנים והבנות לנבואה. אך כאשר נתחזק באמונה ביציאת מצרים ונראה היאך זכו הכל; ואף 'שפחה על הים' הגיעה למדרגות עליונות, יוסיפו הדברים חיזוק בלבותינו אף לגבי ביאת הגואל.

וראה ברבנו סעדיה גאון; שהאריך בענינים אלו וכתב; שביאת הגואל תהא דוגמת יציאת מצרים וכשם שיציאת מצרים היתה בפתאומיות ללא הכנה מוקדמת, שעמדו ישראל באמצע עבודתם ובאו משה ואהרן ובשרו להם על הגאולה. וכן בגאולת בית שני, שבא כורש מלך פרס לפתע והודיע על בנין בית המקדש ('עזרא' א) כן תהא הגאולה העתידה. וכנאמר: **"וּפְתָאֵם יְבֹא אֵל הַיְכָלוֹ" ('מלאכי' ג). הכרה זו צריכה לחזקנו באמונה בגאולה שהרי אדם אינו רואה סימנים בפועל לביאת המשיח, אך כשידע דרכי שמים, בגאולת יציאת מצרים ויבין שהגאולה תבוא פתאום ללא הכנות מוקדמות, יתחזק באמונתו. ('מאמר השמיני').**

וראה מה שכתב הרמב"ן, בביאור שתי ה'תוכחות' הכתובות בתורה; 'הברית הראשונה; הקב"ה כרת אותה, כי כן היה שמו הגדול עמנו בבית ראשון. והברית השנייה; רמז לסילוק שכינתו לגמרי, שלא היה בבית שני רק כבוד שמו'. ('ויקרא' כו). וכשם שהתקיימה הגאולה הראשונה, כן עתידה להתקיים הגאולה העתידה. והמתבונן בזאת, יביאה לחיזוק רב באמונת הגאולה.

וזכורני, שהחפץ חיים ז"ל, היה ממשיל את צורת הציפייה למלך

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

המשיה; לחולה אנוש, היודע כי רופא גדול בא לבקרו ולהמציא תרופה למחלתו ועומד וממתין לביאתו וכל נקישה בדלת, גורמת לו להתרגשות,

שהנה בא הרופא אליו. וכל שעת איחור, אינה ממעטת מצפייתו, אלא להיפך, עומד ומצפה, הנה, בודאי עתה יבוא וירפאהו. כן חייבת להיות הציפייה

לביאת הגואל. וכל שאינו ממתין כן, חייב לחזק את עצמו באיזה אופן שהוא, כדי שיוכל להיות מהמחכים לביאתו. ■ ('אור יחזקאל' ג.)

שמיעה

לעצמו: "נפוש מעט מן העמל ונשמח עם החוגגים". ומחשבה למעשה, קם על רגליו ופתח ברקוד נלבב. **אדם מן הצד, אשר יראה את המחזה, בודאי יאמר בלבבו:** "האיש הלזה, לבטח חרש באזניו. ולכן, אינו שומע את צפירתו של הקטר". ומה האמת? וכי אכן חרש הוא? הרי שומע הוא היטב. אדרבה, עוד שומע ורוקד. אבל אוי לה לאותה שמיעה. הרי שמיעה כזו, שעוד רגע והוא מרוסק אברים אברים. כשהקטר צופר, 'לשמעו פירושו; לרדת מן הפסים. מי שאינו מבין את משמעותה של הצפירה, אינו שומע 'צפירה', אלא שומע זמרי חתונה. זהו; **'נִשְׁמַע יְתְרוֹ'.** **כולם אכן שמעו את הקולות וברקים; 'שָׁמְעוּ עַמִּים יְהוָה חיל אֶת־יֹשְׁבֵי פְלִשְׁתִּים'** ('שמות' טו יד) כולם אף מחאו כף והזילו דמעה נרגשת. אבל, כל אחד 'שמע' משהו אחר. רק אחד, 'שמע את האמת', זה יתרו. כי יתרו שמע את השמיעה המולידה מעשים. הוא הבין, לקח ללב ובא לידי מעשה. ('לב שלום') ■

התישב על ה'מציאה' והחל במלאכת פירוק הברגים והברזלים. בעודו עיף ושקוע במלאכתו, לפתע הגיחה הרכבת מרחוק ובאה במהירות לקראתו. הקטר, שהבחין בעוד מועד, באדם שרכון על הפסים, פתח מיד בצפירה, בכל הצופרים שעומדים לרשותו. והפעיל את כל האזעקות, על מנת לאותת לאיש, שירד מן הפסים. הכפרי, מנגד, אינו מבין דבר, אך פתאום, **שומע הוא רעש מענין;** קולות חזקים ועבים, עולים ויורדים. לרגע, הוא נזכר ביום חתונתו ובזמר הכפרי, שהיטיב לשעשע את המוזמנים. הקולות, שגברו מרגע לרגע, גרמו לכפרי להסיט את ראשו, לעבר מקור הרעש. והנה, הוא מבחין בעין גדולה ויפה, המתקרבת ובאה ועמה, קולות זמר משונים. כאן, כשראה את העין הגדולה, נזכר מיד, בכרכרה המיוחדת של החתן והכלה, המשובצת בקשוחים וחיטובים שונים. **ואמר בלבבו:** "לבטח, זוהי חתונה, נוסח בני העיר הרעשניים". או אז, **התגנבה המחשבה ללבו ואמר**

'נִשְׁמַע יְתְרוֹ' ('שמות' יח א)

שואל ר' ליב חסמן: "גם אם אכן, יתרו היה בר מעלה במה שהבין שצריך לעשות מעשה ובא להתגיר, הרי שבכך נבדל משאר האומות וא"כ, היה הפסוק **צריך לומר:** "ויבא יתרו". ומהו; **'נִשְׁמַע יְתְרוֹ'**? וכי יתרו בלבד שמע? הלא כל העולם שמע! א"כ, במה מתיחדת שמיעתו של יתרו שבגללה נחקק עליו; **'נִשְׁמַע יְתְרוֹ'**? ר' ליב ענה ע"כ ע"פ משל, למה הדבר דומה? לבן כפר, שלא ראה רכבת ולא שמע שמעה מימיו. בכפר, נוסעים על החמור. חורשים עם השור. ושמעה של זו לא הגיע לאזניו מעולם. ובדרכו, נפרשה לעיניו, שורה ארוכה של מוטות ברזל, אשר אינו רואה את תחילתם או את סופם. ולידם, בהפרש של אמה או שתיים, שוב מוטות ברזל לכל האורך, חזקים ויפים. במושגיו, חשב הכפרי, כי מוטות אלו, אין דומה להם להרישת האדמה. והברגים, אין כמותם לחיזוק רסן הבהמות. ועד מהרה,

הכרעת ה'חפץ חיים'

בחוצות ומאימת להשחית כל חלקה טובה בכרם בית ישראל, יש חשיבות גדולה למי שעובד על כמיותו. למי שניחן בכשרון מיוחד, שיש באפשרותו להציל נפשות רבות ולחזק אותן לעבודת ה'". **המשגיח סיים את דבריו ואמר:** "במקרה שאפשר לראות על האברך, שכשוריו בלמוד יועידו אותו להיות מגדולי הדור, אז מן הסתם אסור לו לעסוק בשום דבר לבד מהלמוד. **אלא שבאותו מעמד, הוסיף ואמר:** "ננסה נא לתאר לעצמנו, שכל הדרשנים ובעלי השיחות המוכשרים, היוצאים בשנים האחרונות אל הצבור ומחזקים אותו, ע"י כשרון הדבור שחנן ה' אותם, היו נשארים בבית. גם הם היו יכולים לבוא ולטעון, שהעיסוק באמירת דרשות, מפריע להם בלמודם הפרטי ובקביעות ה'סדרים' **ומאידך גיסא;** אין ערוך לתועלת היוצאת מכך לקהל גדול, המקבל חיזוק רב באמונה וביראת שמים. והופך להיות 'כלי' של ממש לעבודת ה'". ('טובך יביעו') ■

בעל ה'משנה ברורה'. **וכך אמר ה'חפץ חיים:** "הבה נעשה השוואה, בין בית חרושת גדול, המייצר נעלים בכמיות ענק. לבין יצרן פרטי, המעבד נעלים לפי הזמנה. מחירן של מי מהנעלים יהיה יקר יותר? בודאי של היצרן הפרטי, המשקיע זמן רב, בלקיחת מידות רגלו הלקוח... משא"כ, בבית חרושת המייצר כמיות גדולות ועכשיו, הבה נתבונן **המשיך ה'חפץ חיים;** "איזה נעלים נחשבות למשובחות יותר? **הוא אומר;** של היצרן הפרטי המקדיש יותר זמן לעיבוד צורת הנעלים וגימורן הסופי. ומי מרויח יותר כסף? מי הוא הנחשב לעשיר גדול יותר? הרי ודאי שבעל בית החרושת, צובר רכוש רב יותר, בשל העובדה הפשוטה, שהוא מייצר כמיות גדולות ופונה לקהל יותר מגוון. הוא הדין בשאלה ששאלת **"השיב ה'חפץ חיים' לאותו יהודי:** "בודאי שאין תחליף למעלתו של ה'תלמיד חכם' היושב והוגה בתורה כל היום. מי ישווה לו ולסגולותיו הרוחניות? אבל בדורנו, בדור שבו האש משתוללת

'נִכְרַד מִשָּׂה מִן הַהָר אֶל הָעָם' ('שמות' יט יד)

מסופר על אברך צעיר, שניחן בכשרון מסוים. ובאמצעות כשרון זה, יש ביכולתו לזכות את הרבים ולחזקם בתורה וביראת שמים. לאחרונה, הוצעה לאברך זה הצעה, שבכחה למצות את כשוריו ביתר שאת ולגרום לזיכוי הרבים בצורה מופלגת. האברך נקלע לדילמה גדולה. **מהד;** מה לנו גדול מזיכוי הרבים, כשהמדובר כאמור, בקהל גדול של יותר משלשת אלפים משפחות שתחזקנה בזכותו. **ומאידך;** אם יקבל את ההצעה, יהיה עליו לנכות מזמני הלמוד שלו וגם בזמנים שבהם ישב וילמד, ירד הלמוד באיכותו, שכן העסוק בפרויקט ההוא, יגזול ממנו זמן רב והמח שהיה עד היום פנוי רק ללמוד, יתפנה בהדרגה גם למיצוי הכשרון שחננו ה'. **נגש לאחד המשגיחים בבני ברק, שספר לו;** שמקרה דומה הובא להכרעתו של ה'חפץ חיים'. ועל פסיקתו הברורה של

פרשת 'יתרו'

"..שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה"

העולם משל ליריד

ונכבדים, מן השורה הראשונה, בקשה לי לכבוד תורתו; שלא יכביד עלי בענין זה ויתיר לי לגלח את הזקן, בתוך שבעת ימי האבל". בבית השתררה דממה, כולם המתינו למוצא פיו של הרב. אמר הרב עזרא בלבו: "אם הוא פונה אלי ושואל, סימן שעוד ניתן לתקנו". פנה הרב לסוחר ושיגר לעברו פתגם נוקב בערבית: "את אמנתך מכרת בעבור כסף, עתה אתה מבקש למכור גם את אביך"?! הדברים יצאו בכאב עצום ומעומקא דליבא. ונכנסו כאש בעצמותיו של השואל. ומאז, לא בקש עוד לשנות ממנהגי אבותיו.

כבוד הורים

בכלל כבוד אב ואם הוא גם לכבד את אלו שהאב והאם מכבדים. ואם יבזה את אלו שהוריו מכבדים, לכלימה וקלון יחשב זאת להם. ומכיון שאנו רואים, שאבותינו כבדו את התורה, בכל נפשם ובכל מאדם ממילא מובן, שגם עלינו לכבד את התורה ואת מצוותיה לטוב לנו כל הימים כהבטחת הכתוב: 'למען יאריכו ימיהם וילמעו ייטב להם' (דברים' ה טז). ('הפסח חיים')

"ונאת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: ושם האחד אליעזר כי אלקי אבי בעזרי" (שמות' יח ג-ד)

לכאורה, היה לו לקרוא שם הראשון; "אליעזר" על הנס שנעשה לו? ועוד, מה תועלת במה שאמר; "גר הייתי בארץ נכריה"? אכן נראה; שלפי שבעת שבא משה ליתרו, עדין יתרו לא נתגייר ובודאי עדין לא היו מעשיו מתוקנים כלל וכלל, מזה שאמר; "עפה נדעתי פי גדול ה' מכל האלהים" (שמות' יח יא) משמע שבתחילה לא ידע. והיה משה מתירא, שלא ילמוד ממעשיו, לכן קרא שם בנו הראשון: "גרשם" כי "גר הייתי" כלומר; לקבוע בנפשו כי פה בארץ הוא רק בבחינת; "בארץ נכריה". ועתיד לשוב למקורו בצרור החיים ששם הוא בבחינת תושב, כמו שכתוב: "גר אנכי עמך תושב ככל אבותי" (תהלים' לט יג) וע"כ, צריך

אינם עומדין' (ברכות' לד). ואמרו ישראל: "אם כ"כ חשובה מעלת התשובה לפני הקב"ה, א"כ, אפילו אם מתדרדר והולך אחר יצרו הרע, יש אפשרות לחזור מיד. לכן; "נעמדו מרחק" השתוממו לאחר שראו את גודל מעלת התשובה. "מרחק" איך שהקב"ה מקרב רחוקים ואז קבלו את התורה בשמחה. ('שב' ר')

"ועתה אם שמוע תשמעו בקולי" (שמות' יט ה)

כתב רש"י; 'אם עתה תקבלו עליכם יערב לכם מכאן ואילך שכל ההתחלות קשות'. יש כאן, דרך הנהגת מוסר, לכל אדם מישראל. כדי להתחיל בדרכי עבודת ה', יש לעשות מאמץ לשבור את המחסום. אח"כ, העבודה הופכת לקלה יותר בבחינת; "נהתקדו שפתם" (ויקרא' יא מד) מלמטה ואז; "והייתם קדושים" מלמעלה. ('דברי מרדכי')

"כבוד את אביה ואת אמך" (שמות' כ יב)

בזמן מלחמת העולם הראשונה, בקשו התורכים ששלטו בארץ, לגייס את בחורי ישראל להלחם באנגלים. בשל כך, נאלץ הרה"ג ר' עזרא עטיה זצ"ל ראש ישיבת 'פורת יוסף', לגלות לקהיר שבמצרים, מחשש שהתורכים ינסו לגייסו לשורות הצבא. בעת ישיבתו בקהיר, שקד הרב על תלמודו. והיהודים בני המקום, אשר למדו להעריך את למדנותו וצדקותו, התייעצו עמו בענינים שונים, זה בתלמודו וזה במסחרו. באותה עת, נפטר אביו של אחד מגדולי וחשובי הסוחרים בקהיר. כמה נתיסר אותו סוחר, על שנאלץ לשבת שבעה ימים ממסחרו. ויותר ע"כ, שנאלץ לגדל את זקנו. כאשר בא הרב עטיה לנחמו, היטה הסוחר את נושא השיחה והחל לדבר בשבח הקידמה וחידושי הטכנולוגיה. הוא הסביר, כי כל תכליתם של אלו, היא להקל על האדם להתמודד עם הלכות הדת והמסורת. "קיצורו של ענין" טען הסוחר: "כיום יש להקל בגילוח הזקן. ומאחר שאני שוהה בחברתם של שרים גדולים

"ונאם מזבחה אכנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרקה הנפת עליה ותתללה" (שמות' כ כב)

יש בזה, רמז על עבודת התפילה ועל קיומה כראוי. בזמן שאין ביהמ"ק קים, הרי התפילות במקום הקרבות; 'תפילות כנגד תמידין תקנים' (ברכות' כו). ואילו, האדם המתפלל בפיו את מילות התפילה הטהורות, הרי פה הוא; 'מזבח'. ואותיות התפילה נקראות; 'אכנים' כפי שמכנה אותן ב'ספר יצירה'. ועתה יתפרש הכתוב כך; 'מזבח אכנים תעשה לי' תוציא מפיך את מילות התפילה, אבל; 'לא תבנה אתהן גזית', שלא תבלע את האותיות, לשברי מילים בלתי מושלמות. והסיבה להבלעת האותיות היא; 'כי חרקה הנפת עליה ותתללה', החרב, זה הלשון. הדבור המהיר, מפיל את האותיות מהמילים והמילים, מן הפסוקים. והדברים יכולים לבוא ח"ו, לידי חלול; 'ותתללה'. לא פעם, ביטוי לא נכון של אות אחת, יכול לשנות את המשמעות, מהקצה אל הקצה ולחלל לגמרי את התפילה. כגון; 'בעל גבורות' כשאינו מבטא את אות העי"ן, ישמע כמי שאומר ח"ו; 'בל גבורות'. וכשאומר: 'מאת ה'" (תהלים' כד ה) עליו להקפיד לבטא את האל"ף שלא ישמע ח"ו במשמעות של כפירה. וכהנה רבות. ('בן איש חי', הלכות)

"ויקרא העם ויגעו ויעמדו מרחק" (שמות' כ טו)

נראה לפרש; "ויקרא העם ויגעו" שעם ישראל ראו את גודל מעלת למוד התורה ואת מתן שכרה של העוסקים בתורה ויחד עם זה, הם ראו גם את גודל העונש, של מי שעובר על מצוות התורה ואת עומק הדין, איך שהקב"ה מדקדק עם חסידיו ומיד נזדעזעו ונפל עליהם פחד גדול. וזהו מה שכתוב; "ויגעו". אך עדין צריך להבין מדוע נאמר: "ויעמדו מרחק"? אלא, כאשר ישראל עמדו תחת ההר; 'הקדימו נעשה לנשמע' ('שבת' פח) ונשמתם השיגה את כל מה שהנביאים יתנבאו. וא"כ הם ראו את דברי הנביא שאמר: "שלום שלום לך חוק ונקרוב אמר ה' וקפאתיו" ('ישעיה' נז יט). הקדים רחוק לקרוב; 'מקום שבעלי תשובה עומדין, צדיקים גמורים

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ברשותך את כל שאר הברכות שהתברכת בהם אתה; את הבריות הטובה, המדות הטובות, המשפחה המאושרת, השלוה בביתך. אם ברצונך, קום והתחלף עמו כליל; קח את המכונת שלו, עם האולקוס וכאבי הראש. עם 'מרבח נכסים מרבח דאגה' ('אבות' ב ז). עם הצרות בבית. עם המזג הרע והתפרצויות החימה. הכל בכל. ואם אתה עדין מוכן, אות הוא, שאינך יודע את מצבו". זהו שנאמר: "לא תחמד בית רעך... וכל אשר לרעך", אל תסתכל על פרט זה, או אחר, הסתכל על הכל בכל וכבר לא תחמד מאומה.

הרבי מרופשיץ היה אומר: "לכל יהודי, סאת צרות משלו. מותרך הוא בדרכי החיים וצרות מועקותיו על שכמו. כשיבוא המשיח, יקדמו פניו המוני בית ישראל, מכותפי צרורותיהם. ויזעקו מרה: "על מה ולמה נגזר עלינו לשאת את צרורותינו"? מה יעשה מלך המשיח? יקצה אולם ענק. יקרא אליו, יהודי אחר יהודי ויאמר לו: "הנח את צרורך ופתח אותו. פתח היהודי את צרורו ויוצא. ואחר בא במקומו. החדר מתמלא בצרורות. ואז, חוזר התהליך על עצמו. מלך המשיח קורא ליהודי אחר יהודי ואומר לו: "בחר לך צרור". סוקר היהודי את כל הצרורות, רואה את הצרות והמועקות, צרות העניים והעשירים, החולים והבריאים, העובדים והמובטלים. ובסופו של דבר, בוחר בצרורו, הישן והמוכר. (הר' שלום מאיר וולך שליט"א) ■

זה בא לרמז על מה שאמרו חז"ל; 'אם ראיתי דור שצרות רבות באות עליו כנהר, חכה לו' ('סנהדרין' צח). שהרי הגלות נקראת; 'לילה'. והגאולה נקראת; 'יום'. ובכל יום ויום, אנו מחכים ומקוים שיבנה בית המקדש השלישי במהרה ותבוא הגאולה. וא"כ, זה מה שמרמז הפסוק; "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי" בגאולה השלישית. "בְּקֵרַת הַבְּקָר" כאשר תתחיל הגאולה להאיר. "וַיְהִי קֶלֶת וַיִּבְרְקוּם וַעֲנַן כְּבֹד" רמז כאן על הצרות הקשות והתכופות שיבואו בזמן הגאולה. אז זה סימן מובהק שהגאולה קרובה מאד לבוא. ובקרום יתקיים; "וְקָל שֶׁפָּר טָזַק מְאֹד", נשמע את קול שופרו של משיח צדקנו.

"לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו וַאֲמָתוֹ וְשׂוֹרוֹ וְחֲמֹרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ" ('שמות' כ יד)

שואל הרב יעקב גלינסקי שליט"א: "מדוע צריך לפרט; בית, עבד, שור, חמור. והרי הכל בכלל; 'וכל אשר לרעך'?" אומר הר' יעקב גלינסקי: "אדם חומד בית רעהו, או את חמורו, את הרכב שלו. ואומר: 'מדוע לי אין?' 'האם הוא מוכשר יותר ממני, נעלה ממני?' 'אין זה הוגן, היכן היושר?' ועונים לו: 'הרגע, אתה צודק. אבל מצד שני, אין זה צודק שתקבל רק את הוילה שלו ואת המכונת שלו. ויחד עם זאת, תשאיר

אנכי להזהר במעשי. והמשל בזה; לאחד שנסע למדינה אחרת ליריד הגדול, ליקח סחורה יקרה שאינה מצויה במדינתו והנה, אם יבוא אליו אחד בעת תוקף המסחר ויאמר לו: "תראה מה כתוב בעתון? או תשתעשע בצעצועים"? יגער בו בכל כחו ויאמר לו: "לך מעמדי, כי כל רגע שאתה מדבר אלי, אתה מפסידיני. הלא ידעת, כי עזבתי את ביתי, נטשתי את נחלתי והרחקתי כמה מאות פרסאות, כדי להחיות נפשות ביתי, למשך כל השנה. והנה, אתה אומר לי, לבלות זמני היקר, על הבלי העתונים הללו?" והנמשל מובן מאליו; הנפש, מושבה למעלה בצרור החיים ומכסא הכבוד חוצבה רק הורדה פה לזמן מועט כדי לקנות תורה ומעש"ט. והנה, מופיע היצר ומסיתו ליתן חלק מזמן חייו על עתונים ועוד דברים כאלו, שאינם רק בילוי הזמן. מובן מאליו, שצריך לגעור בו ולומר לו: "האם לא ידעת, כי הורדתי כמה מאות אלפי פרסאות ממקום מושבי, לזמן מועט, כדי לקנות פה סחורה אשר על ידה ייטב לי לנצח ואתה מטרידיני בהבלים כאלו? מה אשיב שולחי דבר, כי אשוב ריקם אל ביתי"? ('חפץ חיים')

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּקֵרַת הַבְּקָר וַיְהִי קֶלֶת וַיִּבְרְקוּם וַעֲנַן כְּבֹד עַל הָהָר" ('שמות' יט טז)

בספר 'מסעד לבית ה' מביא שפסוק

משל הטפש

למעלה. שאל אותם: "מה נשתנה? הרי אתמול אמרתם לי: 'מלמעלה למטה' והיום הפוך 'מלמטה למעלה'? הסבירו לי: "אין כל המקומות שווים. כאשר מדובר בגג העומד ממעל לחצר, אז צריך לעקור את השליבות, מלמעלה למטה. אך כשמדובר בבור הנמצא מתחת לחצר, יש לעקור מלמטה למעלה. לעולם אין להשוות את הגג לבור, או להיפך, אלא בכל מקרה יש להתנהג בהתאם לנסיבות ולחשוב בדעת ובהשכל, מה יש לעשות כעת? ולכלכל את הצעדים בתבונה". והנמשל מובן; אל לנו להיות כמותו טפש ולהשוות את הנהגתנו בעניני הנפש העליונה, השמים, להנהגתנו בעניני הגוף החומריים, הארץ. כך נשאר לפעמים תלויים למעלה, או שקועים מתחת. אלא; בעניני הרוחניות, נביט תמיד בגדולים ממנו. ובעניני הגשמיות, נביט בקטנים ממנו. כך נצליח את דרכנו בעוה"ז ונצא נשכרים בעוה"ז ובעוה"ב. ('משל ונמשל' לרבנו יוסף חיים זצ"ל) ■

העבד הטפש? עקר את השליבות, מלמטה למעלה. הוא נעמד על השליבה השניה ועקר את זו שלמטה ממנה. וכן הלאה. בשלב האחרון, נעמד על הגג ועקר את השליבה העליונה. כאן הרגיש מצוקה; הוא נשאר תלוי על הגג ואין לו דרך איך לרדת. צחקו כל העומדים בחצר ואמרו לו: "שוטה, בהתחלה היית צריך לעלות את כל מדרגות הסולם ורק אז לעקור את השליבות מלמעלה למטה. למחרת, ציוה שוב בעה"ב על עבדו, לעקור את שליבות הסולם, של הבור העמוק העומד בחצרו, בכדי שלא יוכל אדם לרדת לבור ההוא. כעת, נזכר העבד, בעצה אשר שמע אתמול; 'לעקור מלמעלה למטה' וכך עשה. נעמד על השליבה השניה ועקר את הראשונה מלמעלה. כך ירד ועקר בסדר זה את השליבות, עד שמצא עצמו בקרקעית הבור, חסר אונים. ושוב, צוחקים עליו יושבי החצר מלמעלה, תוך שהם מסבירים לו, כי היה עליו לעקור את הסולם, מלמטה

"אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בְּמַיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ" ('שמות' כ ד)

האדם מורכב משמים וארץ. נפשו, מן העליונים וגופו, מן התחתונים. וכן פירשו כונת הפסוק; "אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם", בעניני הנפש העליונה, עליך להביט; "מִמַּעַל" בבני אדם העומדים למעלה ממדרגתך, מהם תכיר שאתה עדין חסר ועליך להתאמץ עוד לקנות שלמות הנפש. "וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ", בעניני עוה"ז בצרכי הגוף החומריים, עליך להביט; "מִתַּחַת" באנשים הפחותים ממך באופן שכבר תרגיש, שאתה שבעת די מקניני ההבל, מתאות הגוף ותאות הממון וחבל לך לאבד עוד זמן ע"מ להשיג ולרדוף עוד אחריהם. אפשר להמשיך ע"כ את המשל הידוע; עבד, אשר בעה"ב ציוה אותו לעקור ולפרק את הסולם המוליך עד לגג הגבוה כדי שאף אדם לא יוכל לעלות לשם דרך סולם העץ. מה עשה

מרבנו מרן בעל 'אילת השחר' שליט"א

כאשר מפעם לפעם מזכיר רבינו דברים מצוואת ה' בעל הטורים ואינה מצויה כ"כ, ראינו צורך לפרסמה לזכות בה את כלל יראי ה'

תוכחת הרב רבנו יעקב בן הרא"ש ז"ל לבניו
"שמע בני מוסר אביך ואל תטש תורת אמך" (משלי' א ח)

ו"ו יתירה, לרבות אחיך הגדול. **איזהו כבוד אב?** להיות מזומן לכל מצותו ובלבד, שלא יבטל עצמו מדברי תורה. **ואיזהו מורא?** אינו יושב במקומו. ואינו משיב לו. ולא סותר את דבריו. ולא יקוץ בתוכחתו. ומכלימו בפני אדם ואינו משיב לו.

הזהר במאכלך שלא תבוא לידי ספק חלב. ולא לידי, ספק נבילה וטריפה. [והזהר] שלא תאכל בשר מידי כל אדם, אלא מידי מומחה לרבים. ולא תאכל ירך, אלא א"כ ניטל גיד הנשה' לפניך ע"י בקי נאמן. ומשתטול החוטין, בעוד שהן חמים. ולא תאכל דקין כלל. ולא תאכל עוף מלא, עד שתטול כל החוטין. ולא (קן) כובע שליא מלא לפי שיש בתוכו מלא חוטים מלאים דם. ולא תאכל פולים ועדשים בתוך י"ב חודש, בלא בדיקה. ולא תאכל תבשיל, שנתבשל ע"י השפחות. ולא תניח היין והתבשיל, בלא חותם ולא מפתח.

ולא תכעוס על שום אדם. והוי קורא לכל אדם בסבר פנים יפות. ולא תשב ב'מושב לצים'. ולא תהיה מיושבי קרנות. ולא מהולכי מדברות ובשוקים אם לא לצורך עצמך ולעשות רצונך. ולא תוציא דבר מפיו, אלא לצורך.

הוי קובע עתים לתורה. ועשה תורתך קבע וכל מלאכתך עראי. וכשאתה יושב ועוסק בתורה, שב ביראה וברתת, כתלמיד העומד לפני רבו. ולא תעסוק בדברים בטלים ושחוק והבלים, כי אם בדברי תורה. **והוי** זהיר בק"ש ותפילה, שחרית ומנחה וערבית, בזמנה. **וכשאתה מתפלל; 'אל תעש תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום'** ('אבות' ב יג). ולא תכנס בערב לאכילת קבע, עד שתקרא ק"ש בברכותיה. ולא תאכל בשבת במנחה, קודם תפלת המנחה. ולא בחול, קודם תפלת ערבית.

והוי זהיר במצוות. **'והוי מחשב; הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה'** ('אבות' ב א). ולא תאכל שום דבר, עד שתברך לפניו, **כי; 'אסור לו לאדם שיהנה מן העוה"ז בלא ברכה'** ('ברכות' לה). **ולמדנו; 'לפניו, מן התורה'**. ו'**אחריו, מק"ו'** ('שם'). וכל ברכה שאין בה כונת הלב, אינה ברכה. **ולא** תתן מלבושך לחייט לתפור, כי אם

לא יתפרם בביתך. והוי זהיר בספק כלאים. **'אל תהי בז לכל אדם'** ('אבות' ד ג). והוי זהיר בשבת שלא תאכל חמין, כי אם גרוף וקטום מן הגחלים משני צדדין. ולא תאכל ולא תשתה שום דבר, שהובא ברשות הרבים.

אל תבטח בעשרך. ולא בבינתך. ולא בשום אדם נברא בעולם, אלא בשם יתברך ויתעלה לבדו.

ואל תרבה בהנאת הגוף, כי העושה כן, עובד ליצר הרע שבגופו. והוא כעובד ע"ז. אלא, להעמיד ולקיים עצמך בבריאות, בעבודת השם יתברך.

ואל תחמוד כל אשר לרעך. ולא תונה אותו. ולא תגנוב לו, אפילו גניבת דעת. והזהר, שלא לקחת רבית. וכל שיד ישראל באמצע, אסור.

ולא תוציא שם שמים לבטלה. ולא תזכירו אלא במקום נקי ובידיים נקיות. **ולא** תקבל עליך לעשות דבר, בקבלת הן, או קבלת לאו, לפי שהן, כידות נדרים ושבועות.

ולא תטה משפט [והוי מתון בדין ביותר]. ובלבד, שלא יענה את הדין הרבה. ושם אלהים אחרים לא תזכיר.

ולא תאכל בשר אחר גבינה, אלא בקינוח הפה והדחת ידיים. וגבינה אחר בשר, אסור עד שש שעות שיששה.

ולא תקיף ראשך ולא פאת ראש בניך. ויין שיש בו יתושיין וכן מים שבבור, לא תשתה עד שתעבירם במסנת.

ולא תלך רכיל. ולא תשנא אחיך. ולא תקום. ולא תטור. ואם יגנוך או ישבחונך, יהיה בעיניך שבחן, כגנות וגנותן, כשבחן. ופשפש במעשיך בכל יום ותקן מעשיך.

ואל תדבר רעה משום אדם. אם תראה שעושיין דבר שלא כהוגן, הוכיח אותם בדרך מוסר ודרך חכמה. ואל תבזה אותם, כדי שישמעוך ואל יבעטו בך. הכל כפי שתראה העת והזמן. ואל תחניף את הרשעים. **והוי** זהיר בתלמוד תורה, לבד השעה שאתה צריך לפרנסתך.

והוי זהיר במאה ברכות בכל יום. ואנו מברכין ק"ז, עם 'ברכת תפילין' ו'ברכת היין' שב'ברכת המזון'.

והוי זהיר באהבת השם ית'. ובקידוש השם. ויראת השם כנפשך, בגופך ובמונך, עד שתתיר עצמך להריגה ולשריפה. ולא תחשוב בעצמך צער הכלה כלום, כנגד העונג שאחר המיתה, שיהיה לך מהלכים בין העומדים.

והוי זהיר בצדקה ובגמילות חסדים ובהכנסת אורחים. וכשתעשה צדקה, הזהר שלא תעשה אותה, אלא לכבוד השם בלבד ולא לכבודך ולא לקנות לך שם. והוי זהיר בתלמוד תורה לשמה, כדי

שתדע המצוות. ותשמור עצמך מן העבירות. וכשתזכור בהם אנשי דורך, כי בעונותינו, התורה משתכח ממנו בכל יום. ולא תתעצל מללמוד כל ימך. ולעולם תן עיניך במי שהוא למעלה ממך, במעלת החכמה. ודע, כי למוד חכמה וספרים אין קץ. והרבה, אדם מפסיד ביום אחד ובשעה אחת ממה שלמד, אם הוא מתבטל בהנאת העולם. והוי זהיר, להאריך ולהעמיק ולחפש אחר כל הספרים בדרך פסק ההלכה, בדבר הצריך לעולם. ולא תאריך ולא תעמיק בדברי קושיות, שלא לצורך. כי אינם עושים רוב בני אדם, כי אם לקנות שם מעררב בעלי הגמרא. ובכל מסכתא שתלמוד, תכתוב מעט בכל מן הפוסקים. ומן ההלכות המעורבות כתוב הכללים, כדי שיהיו בידך. ואם תסתפק באחד מהם, תמצאם בפעם האחרת. ובוה, יצאו דבריך לאור ותתקיים תורתך. ותזכור שתקרא. ותוציא לשון הגמרא בפיו. ולא תגמגם בקריאתה; **'פי חיים הם למצאיהם ולכל פשוטו מן פה'** ('משלי' ד כב) **'ולמוציאיהם בפה'**.

והזהר, כשאתה מתפלל, שלא תחשוב בשום דבר ובשום ענין, אפילו לדבר מצוה, אלא לדבר תפילה לבד.

כל טורח שאתה טורח; באדמה, בחרישה וזריעה, הוא כדי להוציא ממנה פירות. כן, כל מה שאדם טורח בעניני גופו, הוא כדי לקיים הנשמה. ופרי מעשה כל היום, עת בתפילה. ופרי מעשה כל השבוע, יום השבת. והזהר, שתהיה עם השם ית' תמים ולא תבטח, בדברי חלומות ולא בשום נחוש ולא תשאל לחוזים ולא תשליך גורלות ולא בנקודות ולא בשום דבר, כי הכל הבל ומחסרון הבטחון, בלתי אל ה' לבדו תבטח והוא יעזורך, כמו שאמר ז"ל; **'בא ליטהר מסייעין אותו'** ('שבת' קד). ע"כ

הרבי המופלא

בגרמניה, לפני כמה מאות שנים, יצא **עיתון הנקרא;** 'דער פאסישע צייטונג' [צייטונג' הוא עיתון]. **וסופר שם מעשה נורא עם ה'קרוב נתנאל' שבמותו צוה:** "שכשעוברים במקום ידוע שהיו הנכרים זורקים שם אבנים יתנו לעגלה עם הארון, לנסוע לבד". וכך עשו. שבהגיע למקום ההוא, עזבו את העגלה לנסוע. וכשהתחילו הגויים לידות אבנים, התרומם ה'קרוב נתנאל' – המת. ונעמד כאדם חי! ובאותו רגע, ברחו הגויים, כל עוד נשמתם בהם. **וקראו לו הגויים:** "דער וונדער רבי" – 'הרבי המופלא'! **התבטא רבינו:** 'פרופ' איינשטיין, היה מצאצאיו של בן ה'קרוב נתנאל', רבי טיאה ווייל. אך ירש ממנו את ה'ראש' ולא את ה'שכל'.... ■

בס"ד
משנכנס אדר
מרבבים בשמחה'
 בעזרת ה' ארגון 'שופר' מזמין
 את כל פעיליו וידידיו
 מכל רחבי הארץ
לשמחת פורים
 בסיום 40 יום תענית רצופים
 עם הרב **אמנון יצחק שליט"א**
 את הערב ינעימו זמרים כשרים ביניהם:
 ארז יחיאל, אהרון כהן, יצחק אבוהב, שמעון משעלי ועוד
 במוצאי 'תענית אסתר'
 יג' אדר 2012/מרץ/07
 בשעה 20:00
 באולמי 'ארמונות חן' המפוארים
 'כיבוד קל' במקום כניסה חופשית
 הכניסה לגברים בלבד

טיול לקברי הצדיקים
 עם הרב **אמנון יצחק שליט"א**
ביום שלישי י"ט אדר 13/03/12
 מירון - קבר רשב"י
 עבריה - רמב"ם, ר' מאיר בעל הנס
14:00 ארוחת צהרים - במלון 'המצודה' בטבריה
15:15 תפילת מנחה
15:30 הרצאת הרב **אמנון יצחק שליט"א**
יציאה מנקודות האיסוף בטעה 7:30 בדיוק!
בני ברק - רח' מתתיהו 10
ירושלים - 'בניני האומה'
הישיבה בהפרדה מלאה!
 ההרשמה ב'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק
 בין השעות 09:00-15:30
03-6777779

זכאי
 "כח כפלים" חנימ
 "חי כפלים" 50% הנחה

חדש!!! DVD ב-5 ע"ח
יצאו דיסקים חדשים
 של הרב **אמנון יצחק שליט"א**

 ניתן להשיג ב-03-6777779
 ניתן להשיג את הספר "מעשה גדולים"
 שהרב קורא ב'ליל ששי' בשיעור בשעה
 03:00 לפנות בוקר אצל אבידני יצחק
 ראש ה'מועצה הדתית' 'מעלה אדומים'
 050-5340978 במייל 5340978@mail.com

תענית 40 יום רצופים
 לפני שבועים ימים החליט הרב אמנון יצחק שליט"א לפנות לקהל שומעי
 לקחו בשבת קדש לקבל על עצמם תענית 40 יום רצופים ל-3 סיבות עיקריות;
 1. לאור הסכנות הגדולות העומדות בפתח מול אויבי ישראל (כדוגמת; אסתר
 ומרדכי). 2. לבטל את הגשמיות ולרומם את השאיפה לרוחניות בקיום המצוות
 מבלי תלות בחומר. 3. לכפרת עוונות וחטאת נעורים. ועתה נוסף ענין
 הגזירות על הצדיקים שמתייסרים בעוונות הדור.
עד עתה יש כ-500 איש ואשה מתענים
 הרצון להגיע לפחות ל-1000
"מגן אם נראה נרמח בארבעים אלה בישאל" (שופטים' ה)
 בזכות 40,000 ימי תענית, בעזה"י שלא נצטרך מגן ורומח
 וה' יעזרנו ויצילנו מכל האויבים אכי"ר
 כל מי שרוצה להצטרף יצלצל לשופר 03-6777779 ואו טל' 050-6500666

קרני שומרון מתנ"ס מרכז קהילתי שדרות רחבעם 2 יום ראשון יט' שבט 12/02/12
 פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה 10 שקל
באר שבע אולפנת בני עקיבא רחבת הרב עוזיאל 7 יום שלישי כא' שבט 14/02/12
 פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה חינם
קרית ים אולמי בי"כ משכן ישראל אביר יעקב 7 יום רביעי כב' שבט 15/02/12
 פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה 10 שקל

'קופת העם' מהפכה עולמית

"ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת וענו כל העם אמן"
'קופת העם' הינה חזון של הרב אמנון יצחק שליט"א שקבל את ברכת הגאון הרב אהרן לייב שטיינמן שליט"א בהארת פנים גדולה כדי לחלץ את האברכים הנדכאים מתחת עול הפרנסה והצמצומים והגזירות של הממשלה כנגד לומדי התורה ולתת להם תמיכה מקופה זו ואשר ילמדו את בעלי התשובה תורה בכל רחבי הארץ ובישיבה שתוקם בסייעתא דשמיא כרצון הגאון גדול הדור מרן הרב שטיינמן שליט"א.

'קופת העם' תאיר את פניהם של משפחות האברכים בסיוע נצרך וחשוב זה ותאיר באור החכמה את עולמם של בעלי התשובה המשוועים לאורה של התורה.

'קופת העם' הינה קופת הזכויות הגדולה ביותר בעם ישראל בעת הזו וחובה על כלנו לא לעמוד מנגד ולסייע בכל מה שאפשר באופן קבוע ושוטף ואף בתרומות חד פעמיות.

'קופת העם' תעניק לתורמיה את הדרגה של 'תמכין דאורייתא' בתרומתם ותגן בעדם מכל רע ושיזכו שמדה כנגד מדה יזכו שבניהם לא יסורו מדרך התורה וילכו בה תדיר בבריאות שלמה ואיתנה.

זכרו: כל סכום של תרומה ל'קופת העם' הופך אתכם לשותפים במפעל העולמי הגדול של חיבור עולם התורה ועולם התשובה, בברכות הרה"ג הרב שטיינמן שליט"א והרב אמנון יצחק שליט"א שיחולו עליכם תמיד אמן.

כל התורמים מעל סכום של \$1000 יזכו לברכת הרב אמנון יצחק שליט"א אישית בטלפון. ורשימת התורמים הקבועים תועבר למרן הרב שטיינמן שליט"א לברכה אישית.

ניתן לתרום בטלפון; 050-6500666 / 03-6777779

או באתר; www.shofar.tv / www.shofar.net

אברכים המעוניינים ללמד בעלי תשובה ישלחו את פרטיהם המלאים

בפקס 03-6740578 או לת.ד 2711 בני ברק:

שם: _____ משפחה: _____ כתובת מלאה: _____

טל': _____ פלפ': _____ אימייל: _____ מס' נפשות: _____

מס' שנים בכלל: _____ שעות נוחות ללמד: _____ וכמה ימים בשבוע? _____

המלצה: _____